

Το βλέμμα του Θεού (Δ')

Αρχιμ. Ιωήλ Κωνστάνταρος

«Ο τραγικότερος τυφλός είναι εκείνος που ο ίδιος δεν θέλει να δει...»

Γράφει ο Αρχ. Ιωήλ Κωνστάνταρος,
Ιεροκήρυξ Ι. Μ. Δρ. Πωγ. & Κονίτσης
e-mail: ioil.konitsa@gmail.com

Όπως γνωρίζουν όσοι βαδίζουν το μονοπάτι της «θεοδρομίας», έρχονται και οι στιγμές που παρά το άνοιγμα των ματιών, ο ορίζοντας φαίνεται να είναι σκοτεινός και η καρδιά να μη συλλαμβάνει τα απαλά και διακριτικά μηνύματα... Εάν μάλιστα έχουν προηγηθεί αρνητικές καταστάσεις για τις οποίες ευθύνεται κανείς αποκλειστικά ο ίδιος, τότε ο οδοιπόρος της ζωής καταντά τραγικός Οιδίποδας.

Αυτοτυφλώνεται μέσα στο σκοτάδι του! Και είναι αλήθεια αυτό που έχουν πει, ότι ο χειρότερος τυφλός είναι εκείνος που δεν θέλει να δει.

Στις περιπτώσεις αυτές, όσο κι αν **«οι οφθαλμοί του Θεού επιβλέπουν επί την κάκωσιν»**, το φάσμα των παθών εμποδίζει τις φωτεινές ακτίδες να αυγάσουν τους καρδιακούς οφθαλμούς. Καταστάσεις δηλ. για τις οποίες, όντως, εάν μπορεί κανείς, πρέπει να προσφέρει τον **«σταλαγμόν των δακρύων του»**.

Αλλά τονίσαμε, ότι αυτά ισχύουν για τον κάθε τραγικό Οιδίποδα, που από μόνος του θέλει και επιμένει να είναι και να παραμένει «τυφλός», **«τα τ' ώτα, τον τε νουν, τα τ' όμματα»!**

Και φυσικά, όπως γίνεται κατανοητό, στις ζοφερές αυτές και αποπνικτικές καταστάσεις, **«τυφλός, τυφλόν εάν οδηγεί αμφοτέροι εις βόθυνον πεσούνται».**

Αντιθέτως, όταν η ψυχή, παρά τις ακούσιες αστοχίες της και τις παρεκτροπές της, διατηρεί ασάλευτη την πίστη στην αγάπη του Θεού και την ελπίδα της αναλάμφσεως, απευθύνει την ικετευτική δέηση μέσα σε βαθύτατη προσευχητική ατμόσφαιρα: **«εκοπίασα εν τω στεναγμώ μου, λούσω καθ' εκάστην νύκτα την κλίνην μου, εν δάκρυσί μου την στρωμνήν μου βρέξω».**

Απόκαμα από τους στεναγμούς μου και εξαντλήθηκα. Έλουσα και λούω κάθε νύκτα το κρεβάτι μου και βρέχω το στρώμα μου με άφθονα τα δάκρυστά μου.

Αλλ' ενώ για τους εκλεκτούς που συνεχίζουν την παραδείσια επικοινωνία και που ζουν μέσα σ' ένα σκληροτράχηλο και εν πολλοίς αποστάτη λαό, τα πράγματα κινούνται μέσα στο φως της θεϊκής βεβαιότητας, για τους άλλους, τα πράγματα είναι όχι μόνο δύσκολα, αλλά με το χρόνο μετατρέπονται σε βασανιστικά, **«καίτοι γε ουκ αμάρτυρον εαυτόν αφήκεν αγαθοποιόν, ουρανόθεν υετούς διδούς και καιρούς καρποφόρους, εμπιπλών τροφής και ευφροσύνης τας καρδίας».**

Αν και ο Θεός δεν άφησε αφανέρωτο τον εαυτό του, γιατί και τότε (αλλά και τώρα και πάντοτε) εκδηλωνόταν ευεργετώντας, στέλνοντας από τον ουρανό βροχές και εποχές καρποφορίας, γεμίζοντας με τροφή και χαρά τις καρδιές.

Να γίνει σύγκριση μεταξύ των δύο καταστάσεων; Αυτών δηλ. που δέχονταν στα όμματα της καρδιάς την άμεση αποκάλυψη, και που προετοιμάζονταν για τη λύτρωση, με αυτούς που παρά το διανοητικό τους μεγαλείο, προσπαθούσαν ν' ανακαλύψουν το φως του Θεού; Μα, δεν υπάρχει σύγκριση και είναι αδύνατον να εξομοιωθούν οι δύο καταστάσεις. Και, εννοείται πως η δεύτεροι δε φέρουν ευθύνη της μη εκλογής, και οι πρώτοι δέχτηκαν την εκλογή και αποκάλυψη, όχι κατ' αξίαν, αλλά διότι έτσι θέλησε ο **«φως οικών απρόσιτον»**, και ο οποίος δεν δίνει λογαριασμό σε κανέναν και ουδεμία λογική μπορεί να τον ερμηνεύσει.

Θα το τονίσει τούτο ξεκάθαρα, άλλωστε και ο μεγαλοφωνότατος Ησαΐας, ο οποίος βλέπει «δια πνεύματος» και αποτυπώνει τόσο εναργώς το μέλλον, ώστε να ονομαστεί και «πέμπτος ευαγγελιστής»: **«τις έγνω νουν Κυρίου, και τις αυτού σύμβουλος εγένετο, ος συμβιβά αυτόν;».** Ποιος γνώρισε τα κρυπτόμενα στο νου του Κυρίου σχέδια και ποιος έγινε σύμβουλός του, ο οποίος θα διδάξει Αυτόν;

Νοήματα και φράσεις που αποκαλύπτουν το ελεύθερο και κυριαρχικόν του Θεού, και που όμως διασαλπίζουν την Πατρική του αγάπη η οποία ξετυλίγει την παγκόσμια ιστορία με σχέδιο σοφό και άγιο, ασύλληπτο στην πεπερασμένη διάνοια και αδιόρατο στην ματιά των χοϊκών οφθαλμών του ανθρώπου.

Δεν μπορεί όμως, παρά να θαυμάζει κανείς όταν βλέπει τον τιτάνιο, πράγματι, αγώνα του ανθρωπίνου πνεύματος για να συλλάβει και να «φωτογραφίσει» στην ποίηση και στην τέχνη την «θείαν όψιν». Και τούτο, διότι γνωρίζουν ότι η **«πάλη με τον Θεόν»**

, δεν είναι αγώνας λόγων, αλλά τρόπος ζωής και βίωμα ισόβιο, για να μπορέσει επιτέλους ο άνθρωπος να αισθάνεται αυτό που πραγματικά ποθεί και για το οποίο έχει πλαστεί. Γι' αυτό δε **«ου γαρ λόγοισι τον βίον σπουδάζομεν λαμπρόν ποιείσθαι μάλλον ή τοις δρωμένοις»**. Γιατί δεν προσπαθούμε δηλ. εμείς να κάνουμε τη ζωή μας περισσότερο φανταχτερή με λόγια, παρά με έργα!

Όσο κι αν φαίνεται παράδοξο, τα δάκρυα των οφθαλμών, ανοίγουν δρόμους και παρασύρουν εμπόδια. Αλλά και κάποιες φορές, έρχονται ως αναγκαίο αποτέλεσμα στα λάθη μα και στην αποστασία μας. Ο ίδιος μάλιστα ο Θεός δίνει εντολή στον θρηνώδη μεγάλο του προφήτη, τον Ιερεμία, να κλαύσει ο λαός και να θρηνήσει για τον Ιούδα και την Ιερουσαλήμ: **«τάδε λέγει Κύριος. Καλέσατε τας θρηνούσας και ελθέτωσαν, και προς τας σοφάς αποστείλατε και φθεγξάσθωσαν και λαβέτωσαν εφ' υμάς θρήνον, και καταγαγέτωσαν οι οφθαλμοί υμών δάκρυα, και τα βλέφαρα υμών ρείτω ύδωρ»**. Αυτά λέγει ο Κύριος:

«Προσκαλέστε τις μοιρολογίστρες, τις γυναίκες που τραγουδούν θρηνητικά άσματα, και αυτές ας προσέλθουν δια να θρηνήσουν την μεγάλη συμφορά. Στείλτε ειδικούς απεσταλμένους προς τις πλέον ικανές θρηνήτριες, για να συνθέσουν και θρηνολογήσουν τα μοιρολόγια του τους. Αυτές ας αναλάβουν χωρίς καθυστέρηση θρηνητικά άσματα για εσάς. Και από τα μάτια σας ας τρέξουν άφθονα τα δάκρυα και από τα βλέφαρά σας, ας χυθεί άφθονο νερό!

Και επόμενο είναι. Όταν τα μάτια δεν χαίρονται στην δόξα του Θεού, και δεν θέλουν να βλέπουν τον πόνο των αδελφών, αργά ή γρήγορα θα γεμίσουν από τα δάκρυα του πόνου και του θρήνου...

Γι' αυτό χρειάζεται προσοχή και πάλι προσοχή **«μήποτε υπνώσουμε εις θάνατον»**. Απαιτείται πάντοτε νηφαλιότητα και αφύπνιση. Πόσο παραστατικά και πάλι η θεόπνευστη Γραφή, επισημαίνει τον μεγάλο κίνδυνο που εγκυμονεί, όταν η ψυχή παραμένει απρόσεκτη **«μη δος ύπνον σοις όμμασι, μηδέ επινυστάξης σοις βλεφάροις»**. Μην αφήσεις να σε πάρει ο ύπνος (της αμαρτίας) και τα βλέφαρά σου, μην τα βαρύνει ο νυσταγμός (της ανομίας).

Μα και πόσο αφελείς αποδεικνύεται αυτός που νομίζει ότι θα ξεφύγει από το θείο θέλημα, για να ενεργήσει το δικό του, το ξεπεσμένο του θέλημα. Δεν γνωρίζει ότι **«οι οφθαλμοί αυτού, επί τα έθνη επιβλέπουσιν»;**.

Και πρέπει πράγματι να διαθέτει κανείς μεγάλη δόση αφελότητας, εάν ποτέ πιστέψει ότι μπορεί να υπάρχει κάποιο μέρος που δεν το βλέπει ο Θεός και που μπορεί δήθεν να κρυφτεί. Αποτελεί μεγάλη ευλογία το να δεχθεί επιτέλους ο άνθρωπος, ότι αυτό το βλέμμα του Παντεπόπτου, δηλώνει αυτή την Αγία Του πανταχού παρουσία!

Πόσο λυρικά τραγουδά αυτή την αλήθεια ο Δαυίδ χίλια ολόκληρα έτη πριν από την ενανθρώπιση: **«πού πορευθώ από του πνεύματός σου και από του προσώπου σου πού φύγω; Εάν αναβώ εις τον ουρανόν, συ εκεί εί, εάν καταβώ εις τον Άδην, πάρει, εάν αναλάβοιμι τας πτέρυγές μου κατ' όρθρον και κατασκηνώσω εις τα έσχατα της θαλάσσης, και γαρ εκεί η χειρ σου οδηγήσει με, και καθέξει με η δεξιά σου»**.

Δηλ. Πού να πάω μακριά από το Πνεύμα Σου; Και μακριά από την παρουσία σου πού να φύγω; Αν ανεβώ στους Ουρανούς, εσύ είσαι εκεί, αν στρώσω το κρεβάτι μου στον Άδη, εκεί είσαι πάλι. Αν τα φτερά μου απλώσω και πετάξω εκεί που ο ήλιος ξεμυτά ή εκεί που χάνεται στης θάλασσας την άκρη, κι εκεί το χέρι σου θα με καθοδηγεί κι η ευνοϊκή σου δύναμη θα με κρατάει.

Και θα πρέπει να επισημανθεί, ότι το βλέμμα του Θεού – η παρουσία Του, δεν έρχεται στη ζωή μας «κατασκοπευτικά», αλλά για να μας καθοδηγεί και να μας στηρίζει, όπως ψάλλει ο κάθε πιστός με τον δέκατο στίχο του ψαλμού αυτού.

Και αυτά μεν όσον αφορά το θεϊκό βλέμμα, που διαπερνά και το τελευταίο μόριο της ύλης αφού, **«Ουκ έστι κτίσις αφανής ενώπιον αυτού, πάντα δε γυμνά και τετραηλισμένα τοις οφθαλμοίς αυτού»**. Δηλ. Δεν υπάρχει κτίσμα αόρατο σ' αυτόν, αλλά όλα είναι γυμνά και φανερά στους οφθαλμούς του (από τον απρόσωπο λόγο του Θεού, ο Απόστολος ανάγεται στον προσωπικό Λόγο του Θεού). Η διεισδυτικότητά του λοιπόν, μέσα στην κτιστή δημιουργία είναι προφανής.

Να περάσουμε τώρα να δούμε αυτό το βλέμμα στην διάσταση του χρόνου, που οι πρόγονοί μας τον είχαν ονομάσει «πανδαμάτωρα»; Να ατενίσουμε μέσα από τον κτιστό χρόνο και τους αιώνες την θεία αιωνιότητα; Μα κι εδώ, ούτε ίχνος δυσκολίας ή προβληματισμού υφίσταται, αφού **«χίλια έτη εν οφθαλμοίς σου, ως η ημέρα η εχθές ήτις διήλθε και φυλακί εν νυκτί»**.

Ω Κύριε! Προσεύχονται οι εκλεκτές ψυχές. Χάρισέ μας λίγες σταγόνες χρόνου για να ζήσουμε, να μετανοήσουμε και να προσαρμόσουμε τη ζωή μας, στο δικό σου Πανάγιο και σωστικό θέλημα. Διότι, χίλια έτη για Εσένα, είναι σαν χθεσινή ημέρα η οποία πέρασε. Μάλλον δε είναι σαν το τρίωρο μιας νυχτερινής φρουράς. Και οπωσδήποτε, φίλοι μου, αυτή η πραγματικότητα των ιδιοτήτων του Θεού, δεν μπορεί, παρά να φέρνει την ποθητή γαλήνη στην ταραγμένη μας καρδιά. Να ειρηνεύει την όλη ύπαρξή μας, όταν κάποιες φορές, δίχως να το θέλουμε, οι απρόσμενες καταστάσεις αλλά και η αδιακρισία των ανθρώπων, μας κάνουν να επαναλαμβάνουμε την Βιβλική φράση: **«εταράχθη από θυμού ο οφθαλμός μου, επαλαιώθη εν πάσι τοις εχθροίς μου»** .

Αλλά και πάλι, μέσα σ' αυτόν τον κυκεώνα των σκέψεων και της ταραχής, επέρχονται οι ριπές της θείας συμπαραστάσεως. Και πώς μπορεί να συμβαίνει διαφορετικά, αφού **«ο πλάσας τον οφθαλμόν, ουχί κατανοεί;»**

Για να γίνεται όμως αυτό, για να αισθάνεται η ψυχή την θεία αντίληψη και συμπάρασταση, είναι ανάγκη, έστω και με κόπους πολλούς και θυσίες μεγάλες, να έχει ο άνθρωπος δια παντός τη συνείδησή του τον δυναμικό λόγο: **«ου προεθέμην προ οφθαλμών μου πράγμα παράνομον»**. Δηλ. Δεν έθετα ποτέ ενώπιον των οφθαλμών μου και της διανοίας μου παράνομες πράξεις, αλλά βδελυσσόμουν το κακό και ως απλή σκέψη και ενθύμηση.

Μα δεν αρκεί μόνο αυτή η απολύτως αναγκαία και αγία προφύλαξη, επιβάλλεται να έχουμε υπ' όψιν και το υπόλοιπο του στίχου: **«ποιούντας παραβάσεις εμίσησα»**.

Αποστράφηκα δηλ. όσους αρέσκονται στην ανομία και συστηματικώς παραβαίνουν τον νόμο του Κυρίου. Και όσο κι αν προσπάθησαν με τις κολακείες και τα καμώματά τους να αρέσουν σε μένα και να με σαγηνεύσουν, εγώ τους αποστράφηκα και μίσησα τη συμπεριφορά τους.

Αλλά, για να βρίσκεται ο άνθρωπος σε αυτά τα υψηλά πνευματικά επίπεδα, είναι ανάγκη να γνωρίζει τον Νόμο του Θεού. Και η γνώσις αυτή έρχεται πρωτίστως με τη μελέτη, αφού εννοείται προϋπάρχει η πίστη. Μελέτη δηλ. των θείων εντολών και όχι επιφανειακή ανάγνωση. Εμβάθυνση έως σημείου που θα λέγει η θεοφιλής ψυχή: **«εξέλιπον οι οφθαλμοί μου εις το λόγιόν σου»**. Δηλ. Κινδυνεύουν να χάσουν το φως τους οι οφθαλμοί μου από την προσήλωσή τους στις επαγγελίες του αλάνθαστου λόγου σου. Και όντως, μέσα από αυτή την πραγματικότητα του ζωντανού λόγου του Θεού, που αποκαλύπτει αυτές τις αλήθειες που διψά ο άνθρωπος, η ψυχή ξεδιπλώνει ενώπιον της θείας παρουσίας του Κυρίου την εξομολόγησή της, μαζί με τον ιερό ενθουσιασμό της, για όλες τις πτυχές και για όλες τις ελάχιστες των λεπτομερειών της πολυκύμαντης ζωής. Γνωρίζει πως ακόμα και αυτά που δεν διανοείται καν ο άνθρωπος, βρίσκονται στο νού του Θεού, πριν ο άνθρωπος έρθει ακόμα στην ζωή. **«Το ακατέργαστόν μου είδον οι οφθαλμοί σου, και επί το βιβλίον σου πάντες γραφήσονται, ημέρας πλασθήσονται και ουδείς εν αυτοίς»**. Δηλ. Το αδιαμόρφωτο και άπλαστο στα σπλάχνα της μητέρας μου, έμβρυο, είδαν οι οφθαλμοί σου και στο βιβλίο σου είναι όλοι γραμμένοι προτού να γεννηθούν. Μέρα με τη μέρα θα διαπλαστούν ως έμβρυα, θα μεγαλώσουν και θα δουν το φως. Ουδείς θα αγνοηθεί από εσένα, Κύριε. Έτσι λοιπόν, φθάνει ο άνθρωπος που γνωρίζει όσο το δυνατόν το πανάγιο θέλημα και συνδέεται με τον Δημιουργό του, φθάνει να αφήνει γεμάτος εμπιστοσύνη την όλη ύπαρξή του στα χέρια του Πλαστουργού του. Να ειρηνεύει παρά τις αντίξοες συνθήκες μέσα στις οποίες ζει και διανύει τις ημέρες και τους ενιαυτούς της Χριστότητος Κυρίου, και ως τέκνο αγαπημένο να ψελλίζει γεμάτος χάρη: **«Ότι προς σε, Κύριε, Κύριε, οι οφθαλμοί μου, επί σοι ήλπισα, μη αντανέλεις την ψυχήν μου»**. Ω Κύριε, Κύριε! Προς σε είναι στραμμένοι οι οφθαλμοί μου, αναμένοντας την παρηγοριά και την βοήθειά σου. Σε εσένα στήριξα ολόκληρη την ελπίδα μου. Μη αφαιρέσεις και μη απωλέσεις την ταλαίπωρη ζωή μου.

Αλλά, κι αν κάποιες φορές, (επόμενο άλλωστε είναι), νιώθει ο πιστός ότι οι δυσκολίες έφθασαν στο απροχώρητο, κι αν φαίνεται ότι «ο ουρανός έπεσε στη γη και ότι άνοιξαν τα καταχθόνια», και πάλι τότε **«εν τω συνδέσμω της αγάπης»** όλοι οι διαθέτοντες την πίστη και την ακράδαντη ελπίδα, ικετευτικά μα και θριαμβευτικά στιχούν και μελλωδούν: **«οι οφθαλμοί παντων εις σε ελπίζουσι, και συ δίδως την τροφήν αυτών εν ευκαιρία**. Ναι, Κύριε. Οι οφθαλμοί όλων μας είναι στραμμένοι προς εσένα με γλυκειά ελπίδα και απόλυτη εμπιστοσύνη. Και

εσύ προσφέρεις την κατάλληλη ώρα την τροφήν προς συντήρηση της ζωής.

Πηγή: hristospanagia3.blogspot.gr